

Právo sociálního zabezpečení

Důchodové pojištění

System dŭchodŭ z dŭchodovŕeho pojiŝtŕŕnŕ

- druhy dŭchodŭ:
  - originŕlnŕ
    - starobnŕ dŭchod
    - plnŕ invalidnŕ dŭchod
    - ŕŕsteŕnŕ invalidnŕ dŭchod
  - derivativnŕ
    - vdovskŕ dŭchod
    - vdoveckŕ dŭchod
    - sirotŕnŕ dŭchod
- dalŝŕ charakteristika
  - obligatornŕ, opakujŕcŕ se, penŕŕitŕ
  - nahrazujŕcŕ pŕŕjem vlastnŕ nebo zemŕelŕho ŕivitele

Starobní důchod

- obecné důchodové schéma - § 28
  - potřebná doba pojištění (čekací doba)
  - důchodový věk
  - případné další podmínky
- druhy důchodových schémat
  - základní - § 29 písm. a)
  - alternativní - § 29 písm. b)
  - zvláštní (tzv. předčasné důchody)
    - kvalifikované - § 30 odst. 1 a 2 (pozor jen do 31.12. 2006)
    - obecné - § 31

Jednotlivé podmínky důchodového schématu

- čekací doba
  - obecná – 25 let účasti na pojištění
    - zahrnuje dobu pojištění i náhradní dobu pojištění
    - používá se u všech důchodových schémat s výjimkou § 29 písm. b)
  - zvláštní – 15 let účasti na pojištění - § 29 písm. b)

Důchodový věk

- nutno rozlišovat pojmy důchodový věk a věk odchodu do důchodu
- jádro – tzv. starobní věk
  - lidský organizmus stárne individuálně, což pro systém DP nelze využít
  - používají se presumce
    - presumpce výsluhy
    - presumpce invalidity
  - v ČR se používá presumpce výsluhy

Důchodový věk - pokračování

- určení důchodového věku je možné různými způsoby
  - pravděpodobný věk dožití
  - udržování určitého konstantního podílu starých osob
  - proporcionálně ve vazbě na ekonomickou aktivitu
- vzhledem k populačnímu vývoji se důchodový věk zvyšuje
  - vývoj věkové struktury v ČR

Důchodový věk - pokračování

- důchodový věk do 31. 12. 1995
  - muži 60 let
  - ženy od 53 do 57 let podle počtu vychovaných dětí
- důchodový věk od 1. 1. 2013
  - muži 63 let
  - ženy od 59 do 63 let podle počtu vychovaných dětí
- důchodový věk od 1. 1. 1996 do 31. 12. 2012
  - muži nárůst o 2 měsíce za každý kalendářní rok, o který dosáhnou původního důch. věku po roce 1995
  - ženy nárůst o 4 měsíce za každý kalendářní rok, o který dosáhnou původního důch. věku po roce 1995

Důchodová formule starobního důchodu

- každý starobní důchod se skládá
  - základní výměra
    - stanovena pevnou částkou (v současné době 1.700,- Kč) a odráží sociální hledisko
  - procentní výměra
    - odvozuje se od výpočtového základu
    - vyjadřuje minulou zásluhu
    - prvky ovlivňující výši procentní výměry
      - výpočtový základ
      - procentní sazba
      - celková doba pojištění
      - krácení u předčasných důchodů